

INCONVENIENTS QUE PRESENTA ACTUALMENT L'EXERCICI DE LA MEDICINA EN NOSTRE PAIS: NE- CESSITAT DE LA SEVA MODIFICACIÓ SEGONS LES ORIENTACIONS DE LA MEDICINA MODERNA

pel Dr. FRANCESC LLAURADÓ CLAVÉ

La Medicina ha fet grans avenços des de fa relativament pocs anys, s'han perfeccionat extraordinàriament els medis de diagnòstic i exploració, així com el tractament de moltes malalties, però lo que no s'ha modificat gens, lo que sempre queda igual, és la manera d'exercir-la; és natural que havent progressat lo primer, lo segon es faci d'un mode més raonat i complet que anys enrera, mes a lo que jo aludeixo no és a lo que es refereix a la il·lustració del metge, sinó que de lo que estic convençut i que crec deu modificar-se, és la manera d'exercir la Medicina especialment als barris obrers, perquè baix aquest punt de vista hem quedat amb molta inferioritat respecte als demés països.

El camp d'acció de la ciència de curar s'ha extès extraordinàriament donant lloc a que les rames de la Medicina es fessin més esplèndides, fent necessària la creació de noves especialitats, de comptar amb laboratoris completíssims, instituts fisioteràpics, electroteràpics, radioteràpics, etc., que serveixen d'auxiliars preciosos al metge per a que els seus treballs siguin exactes i profitosos. Moltes vegades es cometen errors diagnòstics perquè malgrat els avenços de la Medicina, el pràctic segueix rutinàriament el sistema de sempre, no servint se dels medis auxiliars com són el laboratori, raigs X, etc., ja sigui per dificultats econòmiques o per lo que es vulgui; sense el sero-diag-

nòstic és difícilíssim diferenciar un tifus Eberthià d'una febre de Malta, dels paratífus o d'una tifobacilosi i quanta diferència de que sigui l'una o bé l'altra d'aquestes malalties per al pronòstic i tractament!

Com podrem diagnosticar i curar una meningitis cerebro-spinal sense el ràpid examen del líquid tret per punció raquídia? com diferenciarem moltes malalties si no fem el cito-diagnòstic?

Per a evitar errors diagnòstics, per a tractar bé als malalts és precis canviar el procediment de visitar-los al seu domicili, és precis agrupar-los en un lloc on dins de les millors condicions higièniques, trobin tot lo necessari per al seu estudi i tractament, així es facilitaria en gran manera l'acció del metge i també la curació més científica de les malalties.

Un dels factors més necessaris per a fer una exploració completa dels malalts, és disposar de temps suficient i aquest escasseja sempre en la visita domiciliària per poc nombrosa que sigui, doncs la major part dels dies, són molts els malalts greus que reclamen la presència facultativa i per més que es faci, no podem assistir a tots amb la promptitud i puntualitat deguda, ha d'haver-hi forçosament retrassos que a voltes poden resultar fatals, per exemple hi ha un cert nombre de malalts predisposats a sofrir d'un moment a l'altre atacs de asistòlia, com són tots els malalts greus d'infeccions com grip, tifus, neumònia, els de reumatisme poliarticular agut, els diftèrics, pleuríties, etc ; dit està que les probabilitats de curació en aquests casos seran més, com més prompte pugui auxiliar-se al malalt degudament i amb rapidesa, perquè en tots aquests casos es comprèn la veritable necessitat d'aital urgència per tractar-se d'accidents de tanta gravetat, que fan precisa la presència immediata del facultatiu, cosa facilíssima de complir amb l'hospitalització.

No és cap idea nova la que acabo d'exposar, tots saben que els demés països, per exemple, Anglaterra, França, Alemanya, Suïssa i Repúbliques Americanes, l'hospitalització dels malalts de medicina és bastant general, però els hospitals d'aquests països estan muntats amb totes les perfeccions i avenços moderns; potser sigui degut a aquesta darrera qualitat el que els malalts no sentin repulsió d'entrar-hi, ben al revés de lo que succeeix a nostra terra, on, per les defectuoses condi-

cions d'aitals establiments, no hi van sinó els que no tenen cap més recurs i a falta de cap altre medi.

I aquí tenim una de les principals causes de la gran propagació que adquireixen les malalties infeccioses, perquè si bé a l'hospital és sumament fàcil l'aïllament i desinfecció dels malalts i utensilis, en canvi resulta del tot irrealitzable en molts domicilis dels malalts, lo que dóna per resultat que en alguns casos de tifus, grip, xarampió, escarlatina, diftèria i altres malalties infeccioses, les veiem propagar-se entre els individus d'una casa, després contagiar als veïns i per fi produir un focus epidèmic més o menys extens.

Entre les causes que abonen principalment la necessitat de treure els malalts de les cases particulars, tenim d'incloure-hi el trasbals i desordre, diguem-ho així, que porta l'haver de cuidar un malalt greu a casa seva, menys mal quan es tracta d'una família de recursos i medis de tota mena, aleshores podem vèncer les dificultats que es presenten molt fàcilment; però quant es tracta d'una família obrera, fa veritablement pena, perquè el metge ha de fer esforços sobrehumans per a equilibrar la terapèutica amb l'estat econòmic de la família, ademés, el malalt en molts dels casos, necessita assistència completa 24 hores diàries i això precisa que alguns de la casa deixin el treball per assistir al pacient, i d'aquest mode es perd el mode de guanyar per sostenir-se tots... i el malalt va durant setmanes i setmanes... i al fi, quant tothom està rendit moral i materialment, i vol la sort que arribi la convalescència, que és quan el malalt necessita molta i bona alimentació... la família ha quedat pobre, agotada i amb un passiu, que Deu sap quan podrà complir-lo.

La beneficència municipal, amb tot i resultar molt costosa, presta un servei molt restringit, perquè la major part de malalts, per més que se'ls hi doni servei mèdic-farmacèutic i alimentici, els falta quasi sempre tot lo necessari, per lo que constitueix el compliment indispensable per sa curació, o sigui els medis que sols poden tenir en cases de regular posició econòmica i que falten absolutament a casa dels pobres; gasant-se com se gasten els municipis molts milers de pessetes en coses no indispensables, bé valdria la pena de gastar-les amb una obra que, de fer-se bé, seria causa de que curesin molta gent que ara no poden, i que moltes epidèmies que causen cente-

nars de víctimes anyals, desapareguessin o quedessin molt reduïdes.

Tots haureu vist moltíssimes vegades les habitacions on ordinàriament passen les malalties els obrers, habitacions regularment humides, reduïdes, amb poquíssima llum, que el sol no les ha visitades mai, amb aquella olor especial de romàtic tan ofensible, amb un aire que al respirar ofega en lloc de donar vida, allí viuen amuntegats una porció de sers humans que per estar amb alguna condició de salubritat, haurien de tenir el lloc deu vegades més espaiós; en aquestes condicions, quins miracles volem que faci la medicina, i no obstant, malgrat això, els malalts surten de malalties ben greus, però tard o d'hora solen acabar tuberculosos.

Entre totes les infeccions, aquesta és la que necessita l'atenció més preferent, és la peste blanca, que va propagant-se d'una manera atterradora, fa veritable por el veure els molts tuberculosos que pels carrers de nostres ciutats o dins d'habitacions malsanes viuen, es a dir, moren i contagien als demés de llurs famílies, és vergonyós que amb l'estat actual de nostres coneixements científics es permetin aquestes enormitats, i com que els únics que les veiem més sovint som nosaltres, crec que és precis que cridem l'atenció de tothom, opinió i poders públics, per a que obrin els ulls al greu perill que s'apropa, que creix cada dia més i és una de les plagues que contribueixen a la degeneració de les races.

Res més important que la salut dels pobles, segons l'aforisme llatí, i no obstant, fins ara veiem que se li dóna moltíssima menys de la que es mereix i recomana per tot; poques vegades escoltem les saludables lleis que la previsorà higiene té establertes, seguim com si tal cosa, confiant més en la nostra bona estrella, que en els medis profitosos de què disposem, i malgrat les autoritzadíssimes observacions que referent a la impuresa de les aigües de beure es fan constantment, i de la necessitat de buscar-les pures o bé procurar la prèvia esterilització, tothom segueix com si tal cosa, i les malalties que d'aquesta causa prevenen, van fent cada dia la seva feina destructora, tal com el tifus, enteritis, tuberculosi, etc.

Vegi's lo que succeeix també amb les recomanacions de no escupir a terra, amb la no menys important de l'aïllament dels malalts contagiosos, amb la prohibició de que els nens convalescents de xarampió, verola, diftèria, escarlatina, varice-

la, paperes, etc., etc. no assisteixin als col·legis fins un temps prudencial quan no sigui possible el contagi per als altres nens. Aquests i altres preceptes vitalíssims no és que no siguin factibles per llur senzillesa, és que no es compleixen senzillament per deixadesa, per no donar-hi la importància que verament tenen.

Lo mateix succeeix amb l'exercici de la Medicina, tots veiem cada dia que és impossible, per moltíssima bona voluntat que tinguem els metges, emprar a la visita domiciliària dels malalts tots els medis de què modernament disposem pel diagnòstic i tractament de les malalties, lo que és fàcilment factible dins d'un hospital o clínica ben muntada, resulta completament irrealitzable a la visita particular.

Als hospitals, el metge encarregat d'una visita compta amb el personal facultatiu adjunt necessari i ben disposat a treballar incansablement per a facilitar-l'hi els seus estudis i investigacions; además el servei d'infermers i mossos, educat i acostumat a fer aquesta classe de feina, dóna moltíssimes més garanties que qualsevolga altra persona de la família o interessada del malalt, per més bona voluntat que tingui i per aptituds que poseeixi, no arribarà mai a l'altura que la seva missió fa indispensable.

Per aquest motiu és molt freqüent en la visita domiciliària trobar a la família alarmadíssima per donar una importància exagerada a símptomes o manifestacions completament desproveïdes de la mateixa, o al contrari deixar d'apreciar símptomes que vistos a temps poden ésser de grandíssima utilitat.

No vull deixar de parlar dels grans inconvenients amb què s'ha de lluitar per a l'administració dels medis terapèutics, a voltes per ignorància, per ineptitud altres, per complacències amb els malalts, per influències de veïnat, etc., deixen de complir-se indicacions vitalíssimes per a perdre llastimosament el temps amb pràctiques de remeis que, sobre no tenir cap utilitat, poden causar seriosos perjudicis; quantes apendicitis, infeccions de ventre, àdhuc perforacions intestinals, ha produït l'ús excésiu dels purgants; quantes tifoïdes haurien seguit un curs benigne sense aquestes pelades de budells, produïdes pels purgants repetits i continuats sense altre fi que contentar a la gent al veure que el malalt expulsa aquelles coses tant extraordinàries. Durant aquesta darrera epidèmia de grip, vaig assistir un crescut nombre de malalts d'enteritis intenses origina-

des per l'ús de preventius que no feien més que purgar excessivament.

Moltíssimes vegades assistim malalts que haurien de curar-se forçosament amb el plà curatiu establert i no obstant no curen perquè els cuidados més indispensables deixen molt que desitjar i no està a la mà del metge l'evitar-ho: quantes famílies trobaríem que la seva incultura els porta fins a l'extrem de no fer absolutament res de lo que el metge recomana, entretenant-se fent remeis de sonàmbules i dormidores per al fi carregar tota la culpa al pobre metge cas de que el malalt acabí malament.

Als barris obrers els honoraris medicals han d'ésser ben mòdics per a que estiguin en relació amb l'estat pecuniari dels malalts, això obliga als metges a treballar com a negres per a arribar a cobrir les atencions de llurs famílies i, així i tot, algunes vegades un ha de contentar-se amb la bona voluntat dels clients perquè els medis no hi arriben, i ara pregunto jo: què més pot exigir-se d'un home que treballa penosament 14 o 15 hores al dia, i moltes vegades encara no pot acudir a tots els avisos?

Quins estudis clínics poden fer-se si sols queda temps per a fer reconeixements rapidíssims i diagnòstics més o menys apropiats a la veritat?

No parlem dels que desgraciadament han de fer contractes mensuals o anyals que comprenen serveis mèdic-farmacèutics i enterrament.

La manera d'exercir la professió mèdica no correspon a les exigències modernes de la clínica, és impossible que el metge a la visita particular pugui observar els malalts amb temps suficient per a tenir-ne un concepte exacte i ben clar de la malaltia, nosaltres hem de fer esforços sobre-humans, gastar innumerables energies fins a perdre la salut, moltes vegades, per a fer un estudi sols passador de les malalties, jamai un concepte clínic científicament acabat i exacte, com es fa a les clíniques estrangeres, per exemple a la del Dr. Sahli, de Berna; dit professor, ajudat per un personal nombrós i escollit per a aital missió, dedica tots els dies unes 6 hores al matí i 3 a la tarda a l'estudi dels seus malalts, a les que ha d'afegir-s'hi les hores que després passa al laboratori per a completar els treballs clínics; d'aquesta manera és possible fer lo que aquest gran mestre i altres com Erlich, Kocher, Elstein, Mering, etc., que han arri-

bat a un altíssim grau d'il·lustració mèdica, essent els seus treballs l'admiració mundial. Aquest és el camí del veritable progrés de la ciència i de veritable profit per als malalts; desgraciadament nosaltres que havem comptat amb mestres digníssims, clínics eminents com els Drs. Robert, Góngora, Giné i Partagàs, Letamendi, etc., etc., no hem pogut recollir el fruit que d'ells teníem dret a esperar; quants treballs profitosos per a les noves generacions haurien portat a cap aquests mestres insignes si haguessin viscut en algun d'aquells països on els homes de ciència disposen de tots els medis i protecció per a portar a cap les seves experimentacions i investigacions!

Crec amb lo dit clarament demostrada lo defectuosa que resulta avui al dia la visita domiciliària dels malalts, especialment dels obrers; es precis doncs, buscar la possibilitat de modificar-la segons les modernes exigències de la clínica, fent-la més completa i més humana per a dir-ho en forma gràfica; és precis canviar de sistema, fugir d'aquesta rutina de visita domiciliària excessivament nombrosa que desdiiu de la serietat de nostra professió i que és causa del descrèdit i ruïna dels metges.

Tan formosa com és la nostra carrera, exercida amb tots els medis d'investigació sense precipitacions, quan el pràctic pot contar amb personal subaltern adicte i amb el suficient esperit de sacrifici, que fa que ni tan sols es recordi del profit material per a dedicar tota la seva activitat, tots els seus entusiasmes, vers la realització del formós ideal de la medicina; sols així sentim la satisfacció íntima del deure complert sacrificant-nos amb profit per a enaltir i perfeccionar la nostra professió.

Malgrat lo abans dit i amb organització defectuosíssima, nostra classe lluita per a arribar al nivell en què es troben els companys estrangers i bona prova en tenim en els èxits brillantíssims que van tenint tots els congressos mèdics que s'han celebrat fins ara, penyora segura de què amb fermesa i voluntat arribarem a conseguir lo que ens proposem.

Fa bastans anys que per atendre les despeses extraordinàries en cas de malaltia, varen crear-se les germandats o associacions de socors mutuels havent portat innegablement grans beneficis a la classe treballadora; moltíssimes vegades aquestes germanats han extès el seu camp d'acció, creant edificis propis per a assistir i curar als socis malalts, naixent d'aquí les esplèndides

Quintes de l'Habana, Buenos-Aires, Estats-Units, Anglaterra, Alemanya, Barcelona i moltes altres.

Les Quintes de Salut resolen amb tota fortuna el problema de l'assistència mèdica dels obrers i llurs famílies, allí mitjançant una petita quota mensual reben assistència mèdic-farmacèutica, disposen d'habitacions magnífiques higiènicament, camps d'esport, gimnàs i de tot lo que pot ésser d'utilitat a la seva salut. Dotats de tota mena de medis i material des dels grans laboratoris a les instal·lacions radioteràpiques més completes, helioteràpiques, aparells de desinfecció i esterilització, etc., els associats tenen totes les garanties en cas de malaltia de rebre l'assistència amb els millors medis i condicions i amb una despesa reduidíssima.

La manera de construir les Quintes, podria ésser senzillament la mateixa que ha servit per a fundar les existents, o sigui amb el capital de les associacions que es convinguin, ajudades per les subvencions de l'Estat, Diputacions, Municipis i donatius particulars, es construeix l'obra segons el capital, i per sosteniment s'ha de fundar una germandat que mitjançant una quota mensual tinguin dret els socis i llurs famílies d'ingressar a la Quinta en cas de malaltia.

Aquest fi podria obtenir-se modificant la manera d'ésser dels nostres hospitals, fent-los més agradables, més nombrosos i no massa grans, tot lo més suficients per a 200 malalts, com l'Hospital de San Francisco de Paula de Madrid, que ben bé pot servir de model per tots estils, per les seves sales espaioses, netedat, llum, calefacció, laboratoris i tot lo necessari i propi dels hospitals moderns; així es modificaria poc a poc el mal concepte que d'ells en té el nostre poble, al tocar pràcticament els nombrosos aventatges que d'ells s'obtindrien i en pocs anys quedaria rectificada l'assistència mèdica amb gran profit per a tots, malalts i metges.

No vol dir això que totes les malalties haguessin de passar-se als hospitals, les malalties lleus, les que per no tenir cap caràcter infectiu no fossin perilloses de contagiar als altres, aquestes podrien ésser ateses com fins ara, amb el gran avantatge que com la majoria dels malalts estarien hospitalitzats, els que quedarien a casa seva foren en molt més petit número i podrien ésser assistits amb tota cura, sens perjudici d'hospitalitzar-los en descobrir el més petit símptoma de malaltia infec-

ciosa i de que la direcció del tractament seguís sempre baix la direcció del metge de confiança del malalt.

Com a conseqüència de lo dit, es desprenen les següents

CONCLUSIONS

1.ª L'assistència mèdica domiciliària tal com es fa avui al dia, és altament imperfecta.

2.ª Les malalties infeccioses deurien tractar-se exclusivament als hospitals o Quintes de Salut, fent excepció dels casos en que per ses condicions econòmiques, la família del malalt es trobi en disposició d'establir una perfecta assistència i un rigorós medi d'aïllament.

3.ª Conveniència de crear amb urgència nous hospitals o Quintes de Salut dotant-los de tot el confort i avenços moderns, per a que compleixin l'objectiu que els hi està encomanat i esborrin el deplorable concepte que avui al dia té el poble d'aquesta classe d'establiments.

4.ª Les cooperatives obreres podrien amb relatiu petit esforç, portar a cap la fundació de les Quintes de Salut necessàries.

5.ª L'Estat, Diputacions i Municipis deurien subvencionar esplèndidament aquestes fundacions.

Discussió: Dr. Josep Argemí Lacoma.

Dec felicitar en primer lloc al Dr. Llauradó, pel seu tema, essent indispensable per les poblacions fabrils, i que tenen extens radi, les creacions de clíniques hospitalàries, puix la població treballadora està en bona posició quan té feina, però en tenir un malalt llarg a la família tot s'acaba, ademés de què els metges tenint en poc espai molts malalts serien aquests més ben assistits. Ademés de què ens podriem especialitzar i amb menys esforç augmentar el cabal de nostres coneixements, donant exemple el metge català no sols de la seva suficiència sinó també de contribuir a l'avenç de les ciències biològiques.

Rectificació: Dr. Llauradó.

Evidentment la creació d'hospitals i Quintes de Salut a les poblacions rurals i fabrils prestaria grandíssims beneficis tant

per lo que es refereix als malalts com als metges, als primers suposaria el disposar d'una assistència perfecta, per als segons l'estalvi d'un temps preciós per a dedicar-lo a l'estudi dels malalts d'una manera científica i amb concordància amb l'estat d'avenç de nostra carrera.

Aquestes consideracions que fa el Dr. Argemí queden ben aplicades en el meu tema, per lo que no puc menys d'acceptar-les seguidament.